

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 41Cob/89/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6318200975
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslava Púchovská
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6318200975.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Miroslavy Púchovskej, členiek senátu JUDr. Aleny Križanovej a JUDr. Miriam Boborovej Sninskej v právnej veci žalobcu POLMEX, spol. s r.o., so sídlom Hlboká 35, 956 21 Jacovce, IČO: 31 440 754, zastúpeného Mgr. Rastislavom Škultétym, advokátom, so sídlom Radlinského 678/1, Bánovce nad Bebravou proti žalovanému Oto Brozman, s miestom podnikania Štúrova 904/27, 977 91 Brezno, IČO: 42 194 610, zastúpenému advokátom JUDr. Petrom Šramkom so sídlom Štúrova 51, Brezno, o zaplatenie 1.200,--eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Brezno č. k. 7Cb/19/2018-96 zo dňa 26.marca 2019 takto

rozhodol:

I. Rozsudok Okresného súdu Brezno č. k. 7Cb/19/2018-96 zo dňa 26.marca 2019 v spojení s opravným uznesením č. k. 7Cb/19/2018-112 zo dňa 3.júna 2019 mení tak, že žalobu zamietá.

II. Žalovaný má proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania na súde prvej inštancie a trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Brezno napadnutým rozsudkom zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi 1.200,--eur spolu s úrokom z omeškania 9,25% ročne zo sumy 1.200,--eur od 30.4.2014 do zaplatenia v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku a žalobcovi priznal náhradu trov konania v rozsahu 100%. Dňa 3.júna 2019 vydal opravné uznesenie č. k. 7Cb/19/2018-112, ktorým opravil záhlavie rozsudku tak, že ho doplnil o označenie právneho zástupcu žalovaného: JUDr. Peter Šramko, advokát so sídlom Štúrova 51, Brezno.

2. V odôvodnení uviedol, že žalobca sa návrhom doručeným súdu dňa 25.4.2018 domáhal proti žalovanému zaplatenia žalovanej sumy titulom zaplatenie nájomného za užívanie stroja zhrňovač krmovín Tonutti T9 3GW, ktorý prenechal žalobca žalovanému do užívania podľa dodacieho listu zo dňa 3.7.2013. Žalobca v žalobe tvrdil, že žalovaný mal najskôr záujem o kúpu stroja, a tak sa so žalobcom dohodli, že v prípade, že sa mu počas užívania doby nájmu stroj osvedčí a bude ho chcieť kúpiť, poskytne mu žalobca zľavu z kúpnej ceny vo výške nájomného. Dňa 25.2.2014 žalovaný stroj žalobcovi vrátil na základe písomného protokolu, z ktorého vyplýva, že bola dohodnutá výška nájomného 1.000,--eur bez DPH a keďže žalovaný už záujem o kúpu predmetného stroja nemal, vyúčtoval mu žalobca faktúrou č. 24/2014 sumu 1.000,--eur bez DPH, s DPH 1.200,--eur.

3. Proti platobnému rozkazu podal žalovaný odpor, v ktorom namietal premlčanie pohľadávky žalobcu, keď mal za to, že premlčacia doba na uplatnenie nároku žalobcu proti žalovanému začala plynúť dňa 26.2.2014 a uplynula dňa 26.2.2018 a tiež tvrdil, že žalovaný neuviedol žalobcu do omylu, a to ani v súvislosti s iným konaním na Okresnom súde Brezno č. k. 7Cb/133/2017, pretože to bol žalobca, ktorý svojou nedôslednosťou a nepozornosťou najskôr žaloval osobu, ktorá nebola pasívne legitimovaná a

žalobcovi muselo byť od počiatku zrejmé, že obchodným partnerom je Oto Brozman tak, ako je označený v žalobe, pretože už z predloženého dodacieho listu č. 53/2013, ktorý vystavil žalobca vyplývajú zhodné údaje o žalobcovi ako podnikateľovi (IČO), preto navrhol, aby súd žalobný návrh žalobcu zamietol. Žalobca sa s návrhom žalovaného, že jeho návrh je premlčaný nestotožnil a tvrdil, že premlčacia doba začala plynúť nasledujúci deň po márnom uplynutí splatnosti faktúry, teda 30.4.2014 a uplynula 30.4.2018.

4. Súd ďalej uviedol, že žalovaný nepoprel, že užíval stroj Tonutti T9 3GW, že ho prevzal 3.7.2013, a tento stroj bez závad odovzdal, nepoprel ani skutočnosť, že medzi účastníkmi bola dohoda o kúpe predmetného stroja a zároveň, že bola medzi nimi dohoda o výške kúpnej ceny, ako to vyplýva zo záznamu o odovzdaní stroja, z ktorého vyplýva, že v prípade, že si žalovaný kúpi nový stroj, dostane zľavu 1.000,--eur. Táto skutočnosť je zrejmá zo Záznamu o odovzdaní stroja zo dňa 25.2.2014. Podľa názoru súdu je teda zrejmé, že žalobca aj žalovaný rokovali aj o výške nájomného, a to po skončení užívania stroja žalovaným a zároveň rokovali aj o výške kúpnej ceny pre prípad, že sa žalovaný rozhodne stroj kúpiť. Zároveň medzi účastníkmi nebolo dohodnuté, do kedy žalovaný oznámi žalobcovi, či kupuje alebo nekupuje stroj, preto žalobca vystavil faktúru č. 24/2014, splatnú dňa 29.4.2018 (správne 2014), ktorou vyúčtoval žalovanému užívanie stroja vo výške 1.200,--eur.

5. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že nezdiala názor žalovaného, že premlčacia doba začala plynúť 26.2.2014, deň potom, ako žalovaný vrátil písomne stroj žalobcovi, pričom v rámci tohto úkonu vrátenia stroja bola medzi účastníkmi dohodnutá aj výška nájomného 1.000,--eur, keď okrem toho bolo v tento deň medzi účastníkmi dohodnuté, že žalobca poskytne žalovanému zľavu z kúpnej ceny nového stroja vo výške 1.000,--eur, z čoho je zrejmé, že účastníci rokovali aj o kúpe nového stroja. Dohoda medzi účastníkmi, v akej lehote oznámi žalovaný žalobcovi, že kupuje nový stroj nebola, preto bol súd prvej inštancie toho názoru, že bolo na žalobcovi dokedy je ochotný čakať s ponukou žalovaného na kúpu nového stroja a pokiaľ sa tak nestalo, vystavil žalovanému faktúru č. 24/2014, ktorá bola splatná dňa 29.4.2014. Z tohto dôvodu mal súd za to, že nárok žalobcu premlčaný nie je s tým, že po uplynutí lehoty splatnosti, t. j. dňom 30.4.2014 začala plynúť pre žalobcu premlčacia lehota na uplatnenie nároku na súde. Poukázal pritom na ust. § 387 ods. 1, 2, § 397 Obchodného zákonníka ohľadne premlčacej doby, ako aj na ust. § 340 ods. 1, 2 Obchodného zákonníka.

6. Súd ďalej uviedol, že dodací list č. 53/2013 je síce vystavený na odberateľa Oto Brozman, Štúrova 27, Brezno, IČO: ako žalovaný, ale osoba, ktorá potvrdila prevzatie stroja podľa tohto dodacieho listu je uvedená: Oto Brozman Štúrova 27, 977 01 Brezno, teda bez identifikačného čísla, pričom osoba Oto Brozman, Štúrova 27, Brezno je tak žalovaný (IČO:42194610), ako aj jeho otec Oto Brozman starší, ktorí majú jednak rovnaké meno a priezvisko a jednak rovnaké miesto podnikania, resp. miesto pobytu, pretože z dodacieho listu vyplýva, že stroj prevzal Oto Brozman, Štúrova 27, Brezno, teda fyzická osoba a nie podnikateľ Oto Brozman. Súd mal tak za to, že žalovaný svojim konaním pri uzatváraní nájomnej zmluvy so žalobcom skutočne konal tak, že sa žalobca mohol domnievať, že konal s osobou, ktorá nie je podnikateľom a pokiaľ by chcel žalovaný vystupovať v obchodno-právnych vzťahoch, teda aj v tomto konkrétnom jasne a korektne, bol by potvrdil prevzatie stroja tak, ako je uvedené v dodacom liste žalobcom, teda bol by prevzatie stroja potvrdil ako podnikateľ s uvedením IČO. Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd žalobe v celom rozsahu vyhovel a okrem istiny zaviazal žalovaného aj na zaplatenie úroku z omeškania vo výške 9,25% ročne zo sumy 1.200,--eur od 30.4.2014 do zaplatenia.

7. O náhrade trov konania rozhodol súd podľa ust. § 255 ods. 1, 2 CSP, a pretože bol žalobca v konaní úspešný, priznal mu náhradu trov konania v rozsahu 100%, o ktorej výške rozhodne v zmysle § 262 ods. 1, 2 CSP Okresný súd Brezno samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

8. Proti rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný. Uviedol, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

9. Žalovaný má za to, že súd prvej inštancie nesprávne posúdil začiatok plynutia premlčacej lehoty vzhľadom na vznesenú námietku premlčania, s tým, že premlčacia lehota nezačala plynúť od splatnosti faktúry, ale od okamihu, keď sa právo mohlo (objektívne) uplatniť na súde, t. j. od 26.2.2014, a teda uplynula pred podaním žaloby. Na podporu svojich tvrdení poukázal na príslušnú judikatúru, či ustálenú

súdnu prax, napr. NS ČSR R 28/1984, NS SR 3Cdo/174/2016 a rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co/667/2013, na ktoré poukazoval už aj v konaní pred súdom prvej inštancie. Poukázal na ust. § 391 v spojení s § 392 Obchodného zákonníka s tým, že z hľadiska začatia okamihu plynutia premlčacej lehoty by sa neposudzoval okamih splatnosti faktúry, ale keď sa malo začať s plnením, t. j. začiatok splatnosti faktúry. Ďalej uviedol, že súd prvej inštancie v konaní na prvom stupni sa vôbec nevysporiadal s tvrdením žalovaného (právneho zástupcu) v tom smere, že žalovanému bola predmetná faktúra doručená až na výzvu právneho zástupcu, t. j. 27.4.2018, čo protistrana nepoprela. V konaní nebolo podľa názoru žalovaného vôbec preukázané, medzi účastníkmi malo dôjsť k dohode o kúpe nového stroja, aj k dohode o cene tohto stroja, ktorá mala byť o 1.000,--eur lacnejšia oproti riadnej kúpnej ceny, a ani skutočnosť pre ten prípad, že nedošlo ku kúpe stroja, sa účastníci dohodli na výške nájomného 1.000,--eur, ako vyplýva zo zápisnice zo dňa 25.2.2014, pretože z obsahu uvedenej zápisnice táto skutočnosť vôbec nevyplýva, a netvrdil to ani žiadny z účastníkov konania, preto skutkové zistenia súdu uvedené v odseku 10, 11, 17 odôvodnenia napadnutého rozhodnutia sú prekvapivé a ničím nepreukázané. V odseku 19 odôvodnenia napadnutého rozsudku sú uvedené nezrozumiteľné a nejasné skutkové či výkladové zistenia súdu, ktoré sú navyše irelevantné pre posúdenie námietky premlčania.

10. Vzhľadom na uvedené má za to, že uplatnený právny nárok protistrany bol v čase doručenia žaloby na súd jednoznačne premlčaný, preto navrhol, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie prvej inštancie zmenil, žalobu zamietol a žalovanému priznal trovy konania 100% a tiež trovy odvolacieho konania.

11. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedol, že jediným argumentom žalovaného, ktorý vytýka súdu prvej inštancie je neuznaná námietka premlčania. Má za to, že súd prvej inštancie sa s touto námietkou vysporiadal správne a podrobne svoje rozhodnutie vysvetlil v bode 11 odôvodnenia rozsudku. Z predložených listinných dôkazov aj z výpovede štatutárneho zástupcu na pojednávaní, na ktorom sa žalovaný nezúčastnil bolo zrejmé a preukázané, že žalovaný potom, ako predmetný stroj vrátil, prejavoval záujem o jeho kúpu. Keďže dohoda, v akej lehote oznámi žalovaný žalobcovi, že kupuje predmetný stroj medzi účastníkmi nebola a bolo naozaj iba na žalobcovi, dokedy je ochotný čakať na vyjadrenie žalovaného, žalobca sa po dlhšom a bezúspešnom vyjednávaní a čakaní presvedčil, že záujem žalovaného je iba predstieraný a vystavil faktúru č. 24/204, ktorou vyúčtoval žalovanému dohodnutú výšku nájomného. Názor súdu prvej inštancie, že premlčacia lehota na uplatnenie jeho nároku začala plynúť pre žalobcu dňom nasledujúcim po splatnosti faktúry považuje za správny a s ohľadom na uvedené navrhol, aby odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu a zaviazal žalovaného nahradiť žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

12. Žalovaný v stanovisku k vyjadreniu žalobcu uviedol, že má za to, že vyjadrenie len nasvedčuje spôsobu útoku žalobcu, ktorý si osvojil a tvrdí skutočnosti, ktoré v konaní na prvom stupni nikdy nepreukázal ani nikdy netvrdil. Jeho skutkové tvrdenia žalovaný znovu popiera, sú právne irelevantné vzhľadom k okamihu začatia plynutia štvorročnej premlčacej lehoty. Žalobca sa vôbec vecne nevyjadril k odvolaniu žalovaného a jeho tvrdenia považuje výslovne za účelové, t. j. prispôbiť skutkový stav následne odôvodneniu napadnutého rozhodnutia. Uviedol, že trvá na dôvodoch svojho odvolania a argumenty protistrany považuje za irelevantné. Len na doplnenie uviedol, že kúpa stroja a nájom stroja sú samostatné právne úkony, ktoré je potrebné posudzovať osobitne, a to aj vzhľadom na začatie plynutia premlčacej lehoty. Napriek obrane žalovaného, že predmetná faktúra mu nebola doručená, žalobca túto skutočnosť ani nepoprel ani nepreukázal opak.

13. Žalobca v reakcii na vyjadrenie žalovaného uviedol, že celá právna argumentácia v odvolacom konaní sa týka výlučne vznesenej námietky premlčania, resp. posúdenia začiatku jej plynutia, teda žalobca nevie, aké vecné vyjadrenie k odvolaniu by žalovaný očakával. Stotožňuje sa s tým, ako sa s danou otázkou vysporiadal súd prvej inštancie. Bolo skutočne vecou žalobcu, akú lehotu nezaplatenie kúpnej ceny žalovanému poskytol po bezúspešnom vyjednávaní a čakaní na reakciu žalovaného týkajúcu sa kúpy prenajatého stroja. U. uviedol, že žalovaný mal možnosť vyjadriť sa osobne k výpovedi štatutárneho zástupcu žalobcu priamo na pojednávaní, čo však nevyužil, pretože sa na pojednávanie nedostavil.

XX. M. súd v V. V., ako súd odvolací podľa § 34 N. prejednal odvolanie žalovaného v rozsahu danom ustanovením § 379 N., rešpektujúc viazanosť odvolacími dôvodmi podľa § 380 ods. X N..

XX. Na prejednanie odvolania nariadi odvolací súd pojednávanie vždy, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie alebo ak to vyžaduje verejný záujem (§ 385 ods. X N.), čo v predmetnej veci nebolo naplnené, pretože nesprávna bola iba interpretácia správne zistených skutkových okolností (v tomto prípade nesprávne posúdenie začatia plynutia premlčacej doby). D. súd v danom prípade neaplikoval také ustanovenie všeobecne záväzného právneho predpisu, ktoré pri doterajšom posúdení nebolo použité, preto vec pri nezmenenom skutkovom stave rozhodol odvolací súd verejným vyhlásením rozsudku bez nariadenia pojednávania a napadnutý rozsudok okresného súdu podľa ust. § 388 CSP zmenil.

16. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie vecnej správnosti rozsudku okresného súdu, ktorým zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi 1.200,--eur spolu s úrokom z omeškania 9,25 % ročne zo sumy 1.200,--eur od 30.4.2014 do zaplatenia.

17. Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že žalobca sa návrhom doručeným súdu dňa 25.4.2018 domáhal proti žalovanému zaplatenia žalovanej sumy titulom zaplatenie nájomného za užívanie stroja zhrňovač krmovín Tonutti T9 3GW, ktorý prenechal žalobca žalovanému do užívania podľa dodacieho listu zo dňa 3.7.2013. Žalobca v žalobe tvrdil, že žalovaný mal najskôr záujem o kúpu stroja, a tak sa so žalobcom dohodli, že v prípade, že sa mu počas užívania doby nájmu stroj osvedčí a bude ho chcieť kúpiť, poskytne mu žalobca zľavu z kúpnej ceny vo výške nájomného. Dňa 25.2.2014 žalovaný stroj žalobcovi vrátil na základe písomného protokolu, z ktorého vyplýva, že bola dohodnutá výška nájomného 1.000,--eur a keďže žalovaný už záujem o kúpu predmetného stroja nemal, vyúčtoval mu žalobca faktúrou č. 24/2014 sumu 1.000,--eur bez DPH, s DPH 1.200,--eur.

18. Žalovaný v konaní namietal jednak premlčanie pohľadávky, keď mal za to, že premlčacia doba na uplatnenie nároku začala žalobcovi plynúť dňa 26.2.2014, teda nasledujúci deň potom, ako došlo medzi stranami sporu k odovzdaniu predmetného stroja a uplynula dňa 26.2.2018 a tiež namietal nedoručenie faktúry č. 24/2014, na základe ktorej žalobca vyúčtoval žalovanému pohľadávku vo výške 1.200,--eur, keď v konaní právny zástupca žalovaného potvrdil, že mu bola táto faktúra doručená až dňa 27.4.2018, ktorú skutočnosť žalobca nepoprel.

19. Odvolací súd sa s názorom súdu prvej inštancie, že nárok žalobcu nie je premlčaný nestotožnil.

20. Podľa § 387 ods. 1, 2 Obchodného zákonníka právo sa premlčí uplynutím premlčacej doby ustanovenej zákonom. Premlčaniu podliehajú všetky práva zo záväzkových vzťahov s výnimkou práva vypovedať zmluvu uzavretú na dobu neurčitú.

21. Podľa § 397 ods. 1 Obchodného zákonníka ak zákon neustanovuje pre jednotlivé práva inak, je premlčacia doba štyri roky.

22. Podľa § 340 ods. 1, 2 Obchodného zákonníka dlžník je povinný záväzok splniť v čase určenom v zmluve. Ak čas plnenia nie je v zmluve určený, je veriteľ oprávnený požadovať plnenie záväzku ihneď po uzavretí zmluvy a dlžník je povinný záväzok splniť bez zbytočného odkladu po tom, čo ho veriteľ o plnenie požiada

23. S tým, že v danom prípade sa premlčacia lehota posudzuje podľa ust. § 397 Obchodného zákonníka a je štyri roky sa stotožnil aj odvolací súd, keďže tak žalobca ako aj žalovaný sú podnikateľmi. Nestotožnil sa ale s názorom súdu prvej inštancie, že bolo na žalobcovi, dokedy je ochotný čakať s ponukou žalovaného na kúpu nového stroja, pretože podľa názoru odvolacieho súdu z predmetného záznamu o odovzdaní stroja (č.l. 6) vyplýva len dohodnutá cena za prenájom vo výške 1.000,--eur, ktorú časť záznamu podpísali tak žalobca ako aj žalovaný, avšak poslednú vetu na zázname o odovzdaní stroja, teda, že pri kúpe nového stroja zľava 1.000,--eur podpísal len žalobca a okrem tejto vety na zázname o odovzdaní stroja žalobca nijakým spôsobom nepreukázal svoje tvrdenia uvádzané v žalobe aj v rámci prvostupňového konania, že žalovaný mal záujem o kúpu predmetného stroja a dohodol sa so žalobcom, že v prípade, ak sa mu stroj osvedčí a bude ho chcieť odkúpiť, poskytne mu žalobca zľavu z kúpnej ceny vo výške nájomného. Nestotožnil sa ani s tvrdením žalobcu, ktorý uviedol, že si nemohol svoj nárok uplatňovať na súde bez faktúry a pred jej vystavením, ani pred uplynutím jej splatnosti z dôvodu, že vôbec nemohol predpokladať, že mu žalovaný dlžnú sumu v lehote jej splatnosti nezaplatí.

24. Na pojednávaní konanom dňa 26.3.2019 právny zástupca žalovaného potvrdil, že pokiaľ žalobca preukázal a predložil listinu označenú ako Záznam o odovzdaní stroja zo dňa 25.2.2014 má za to, že bola dohodnutá suma za prenájom 1.000,--eur tak, ako je tam uvedená s tým, že túto sumu bolo možné vymáhať dňa 26.2.2014.

25. Podľa názoru odvolacieho súdu bolo potrebné v danom prípade posúdiť plynutie premlčacej lehoty od nasledujúceho dňa potom, ako medzi stranami sporu bola dohodnutá cena za prenájom stroja vo výške 1.000,--eur a teda žalobca bol v zmysle ust. § 340 ods. 2 Obchodného zákonníka oprávnený požadovať plnenie záväzku ihneď po uzavretí zmluvy, v tomto prípade po podpísaní záznamu o odovzdaní stroja.

26. Odvolací súd konštatuje, že názor žalovaného ohľadne začatia plynutia premlčacej doby, dňom 26.2.2014, teda na druhý deň po podpísaní záznamu o odovzdaní stroja bol správny a štvorročná premlčacia doba v zmysle uvedeného uplynula dňa 26.2.2018 (§ 397 Obchodného zákonníka). Ak podal žalobca žalobu na Okresný súd Brezno dňa 25.4.2018, podal ju po uplynutí premlčacej doby. Skutočnosť, že žalobca musel vystaviť žalovanému faktúru, a až po uplynutí lehoty splatnosti si mohol podať na súd žalobu o zaplatenie nájomného neobstojí, nakoľko faktúra je len daňový doklad, ktorý v tomto prípade nemal za následok určenie lehoty na plnenie, keďže tá v zmysle § 340 ods. 2 Obchodného zákonníka nastala na druhý deň po odovzdaní stroja žalobcovi.

27. Žalovaný poukázal v priebehu konania na viaceré súdne rozhodnutia tak Najvyššieho súdu SR, ako aj Najvyššieho súdu ČR, z ktorých vyplýva, že ak čas splnenia záväzku nebol účastníkmi dohodnutý ani inak stanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník podľa ust. § 563 Občianskeho zákonníka povinný splniť dlh prvého dňa potom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal s tým, že veriteľ mohol svoje právo vykonať vtedy, keď mohol (z objektívneho, nie subjektívneho hľadiska) požiadať o plnenie dlhu, t. j. hneď ako dlh vznikol, takže začiatok plynutia premlčacej doby nastáva nasledujúci deň po vzniku právneho vzťahu zo zmluvy o pôžičke, pri ktorej nebola dohodnutá splatnosť predmetu pôžičky (napr. rozsudok Najvyššieho súdu SR z 24.6.2003 sp zn. 1Cdo/25/03), obdobne rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/174/2016, podľa ktorého začiatok plynutia všeobecnej premlčacej doby (§ 101 Občianskeho zákonníka) a začiatok omeškania dlžníka (§ 517 Občianskeho zákonníka) sa odvíja od okamihu splatnosti na plnenie. Ak doba splnenia dlhu nebola dohodnutá ani inak ustanovená, začína premlčacia doba plynúť nasledujúcim dňom po vzniku dlhu. Ďalej napr. rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 33Cdo/4175/2009, podľa ktorého ak bola splatnosť dlhu dohodnutá v prospech veriteľa (ponechaná na jeho vôľu), môže veriteľ dlžníka požiadať o jeho splnenie kedykoľvek. Za deň rozhodný pre začiatok plynutia premlčacej doby je potom potrebné považovať deň, ktorý nasleduje po vzniku právneho vzťahu dohodnutého na neurčitú dobu. Preto tam, kde ide o právo z časove neobmedzeného právneho vzťahu, je pre začiatok plynutia premlčacej doby rozhodný deň nasledujúci po dni, kedy došlo ku vzniku tohto právneho vzťahu a nie deň, kedy došlo k splatnosti dlhu. Ďalej Najvyšší súd ČR v tomto rozhodnutí uvádza, že akceptovanie názoru o viazanosti začiatku plynutia premlčacej doby na deň splatnosti dlhu, a nie na deň vzniku právneho vzťahu, z ktorého dlžníkovi vznikla povinnosť k plneniu by znamenalo neprípustné posunutie začiatku plynutia premlčacej doby (v zjavnom rozpore s inštitútom premlčania) prakticky na neobmedzenú dobu podľa ľubovôle veriteľa. Obdobne aj uznesenie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 28Cdo/2645/2006 z 22.11.2006, podľa ktorého ak môže veriteľ vyvolať splatnosť dlhu sám, potom objektívne posudzované môže svoje právo i vykonať. Z toho dôvodu súdna prax (R 28/84) uvádza, že prvá objektívna možnosť vykonania práva je okamžikom, kedy veriteľ mohol najskôr o splnenie požiadať, t. j. dňom, ktorý nasleduje po vzniku právneho vzťahu pri dlhu dojednaného na neurčitú dobu.

28. Odvolací súd poznamenáva, že aj keď v týchto rozhodnutiach išlo o ustanovenie § 563 Občianskeho zákonníka, obdobnú úpravu obsahuje § 340 ods. 2 Obchodného zákonníka. Odvolací súd potom poukazuje na to, že v danej veci doba splnenia dohodnutá v zázname o odovzdaní stroja nebola. Obsah dohody uvedený v zázname o odovzdaní stroja, ktorý bol podpísaný oboma zmluvnými stranami bol taký, že dohodnutá cena za prenájom je 1.000,--eur, teda odvolací súd dospel k záveru, že 26.2.2014, teda na druhý deň po podpísaní záznamu o odovzdaní stroja (25.2.2014) vznikla žalovanému povinnosť uhradiť žalobcovi dohodnutú cenu za prenájom. Preto na základe vyššie uvedeného dospel odvolací súd k záveru, že pre začiatok plynutia premlčacej doby je rozhodný deň nasledujúci po dni, kedy došlo k odovzdaniu stroja a k dohode o výške ceny za prenájom, teda k vzniku právneho vzťahu, a nie až v deň splatnosti faktúry, nakoľko ako už bolo vyššie uvedené, faktúra je len účtovným dokladom, ktorý nemá

vplyv na začiatok plynutia premlčacej doby. Správne mal teda súd prvej inštancie posudzovať začiatok plynutia premlčacej lehoty objektívne, a to so zreteľom na ust. § 340 ods. 2 Obchodného zákonníka.

29. Záverom odvolací súd poznamenáva, že tvrdenie žalobcu, že žalovaný mal najskôr záujem o kúpu stroja, nemá žiaden vplyv ohľadne začatia plynutia premlčacej doby a je pre posúdenie začatia plynutia premlčacej doby právne irelevantné. Odvolací súd sa nestotožňuje ani so záverom súdu prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozhodnutia, že bolo na žalobcov, dokedy je ochotný čakať s ponukou žalovaného na kúpu nového stroja, nakoľko by si z tohto dôvodu neúmerne posunul začiatok plynutia premlčacej doby, ktorý záver vyplýva aj z vyššie citovaných rozhodnutí Najvyššieho súdu Českej republiky.

30. Ak podal žalobca na súd žalobu dňa 25.4.2018, podal túto žalobu po uplynutí štvorročnej premlčacej doby a námietku premlčania vzniesol žalovaný oprávnene.

31. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa ust. § 388 CSP zmenil a žalobu zamietol.

32. Zároveň odvolací súd priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie a trov odvolacieho konania v rozsahu 100% proti žalobcovi v súlade s ust. § 396 ods. 2 v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP s tým, že o výške náhrady trov konania pred súdom prvej inštancie a náhrady trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí podľa § 262 ods. 2 CSP uznesením, ktoré podá vydá súdny úradník.

33. Rozhodnutie bolo jednohlasne schválené členmi odvolacieho senátu.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolaťel musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).